

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Sausio-January 21 d., 1976 m.

Kaina 15c

17

LIBANAS PRAŠO JT IR JAV INTERVENCIJOS

KONGRESAS PRITARĖ PREZ. FORDO IŠDĖSTYTAI VALSTYBĖS PROGRAMAI

Kandidatai į prezidentus kritikuoja Fordą, kabinėjasi prie svarbesnio plano

WASHINGTON, D. C. — Pirmadienio vakarą prezidentas Fordas perskaitė abiejų rūmų bendrai sesijai pagrindinį pranešimą apie dabartinę valstybės būklę ir dabartinės administracijos pagrindinius planus valstybei tvarkyti. Keliais atvejais kongreso atstovai pertraukė prezidento kalbą ilgais plojimais.

Baigus prezidentui kalbėti, kandidatai į prezidentus ir kandidatus garsinti pasiūkusieji laikraštininkai pradėjo kritikuoti prezidentą Fordą. Ypatingai atkakliai jį kritikavo respublikonai, buvusio Kalifornijos gubernatoriaus Reagano šalininkai. Jie jau išleido dideles sumas pinigų Reaganui garsinti, bet prezidentas Fordas respublikonų tarpe turi daugiau pasekėjų.

Prezidento Fordo pranešimas apie dabartinę valstybės padėtį gana realus, artimas tikrovei. Jis pripažįsta, kad visa eilė piko dalykų neįna taip, kaip daugelis norėtų arba turėtų eiti, bet jis baigė tvirtinimu, kad JAV yra pati galingiausia demokratine valstybe ir gyvenimas joje yra geresnis, negu bet kurioje kitoje vietoje.

Prezidentas pripažino, kad daugelis dalykų nėra tvarkomi patvirtinimu, bet didelė krašto reiklų dauguma nėra tokia jau beviltiška.

Prezidentas pareiškė, kad administracija imasi priemonių gėso stokai tvarkyti, sudarys sąlygas gauti pajamas Amerikoje gauti, imsis priemonių namų statybai pagyvinti ir krašto apsaugai sustiprinti. Prezidentas kalbėjo aiškia kalba, savo mintis dėstė logiškai ir paliko pasitikėjimą savimi turinčio ir valstybės reikalus suprantančio žmogaus įspūdį.

Atstovo Annunzio paskolų įstatymas

WASHINGTON. — JAV Atstovų Rūmų veiklus ir darbštus atstovas Frank Annunzio, susirūpinęs Čikagos ir jos priemiesčių gyventojų gerove, yra pasiūlęs Atstovų Rūmams išleisti paskolų įstatymą, kuriuo remiantis, jei jis bus priimtas ir patvirtintas, Čikagos priemiesčių gyventojai galės gauti valdžios laiduotas paskolas namams įsigyti. Taipgi Atstovo Annunzio pasiūlytas įstatymas leis neturintiems priemiesčių gyventojams, kurių turimas turtas nesudaro pakankamo laido paskolai gauti, sudaryti priemiesčių gyventojų grupes, kurių visų bendrai sudėjęs turimas turtas jau bus pakankamas laidas (garantija).

Ir taip, atstovo Annunzio įstatymas suteiks galimybę visiems pavieniems ar grupėmis, silpnai ekonomiškai stovintiems, apsirūpinti nuosava pastoge.

Bet kaikurių namų savininkų grupės, kaip Metropolitan Area Housing Alliance, matyti, nesuprasidomėjęs siūlymu įstatymo, eimė reikšti nepasitenkinimą, sakydamos, kad jis vargšingoms priemiesčių gyventojams užkirs kelią.

Telefono kompanijų apetitai

WASHINGTON. — JAV sušizinojimo komisija FCC sausio 19 nusprendė leisti Amerikos telefonotelegrafo kompanijai AT & T pakelti tolumo nuotolio pasikalbėjimų mokestį, kuris pakeltų telefonų kompanijos bendras metines pajamas 225 milijonais dolerių arba gražintų 9,5% nuo įdėto kapitalo. Prieš tai, 1975 m. įdėtas kapitalas atnešdavo 8,74% pajamų.

1975 m. pavasarį buvo leista 365 milijonais dolerių padidinti AT & T kompanijos pajamas, kas pakeltų telefonų pasikalbėjimų mokestį 38 centais arba 4,52 doleriais į metus. AT & T kompanija buvo FCC komisijos prašiusi leisti pakelti metinį mokestį iki 717 milijonų dolerių. FCC komisija mano, kad leista įdėto kapitalo gražinimas iki 9,5% patios telefonų kompanijos galės būti pakeltas iki 10%, sumažinant išlaidas ir pakeliant našumą.

Nuo Ainošiaus pas Kaiposių

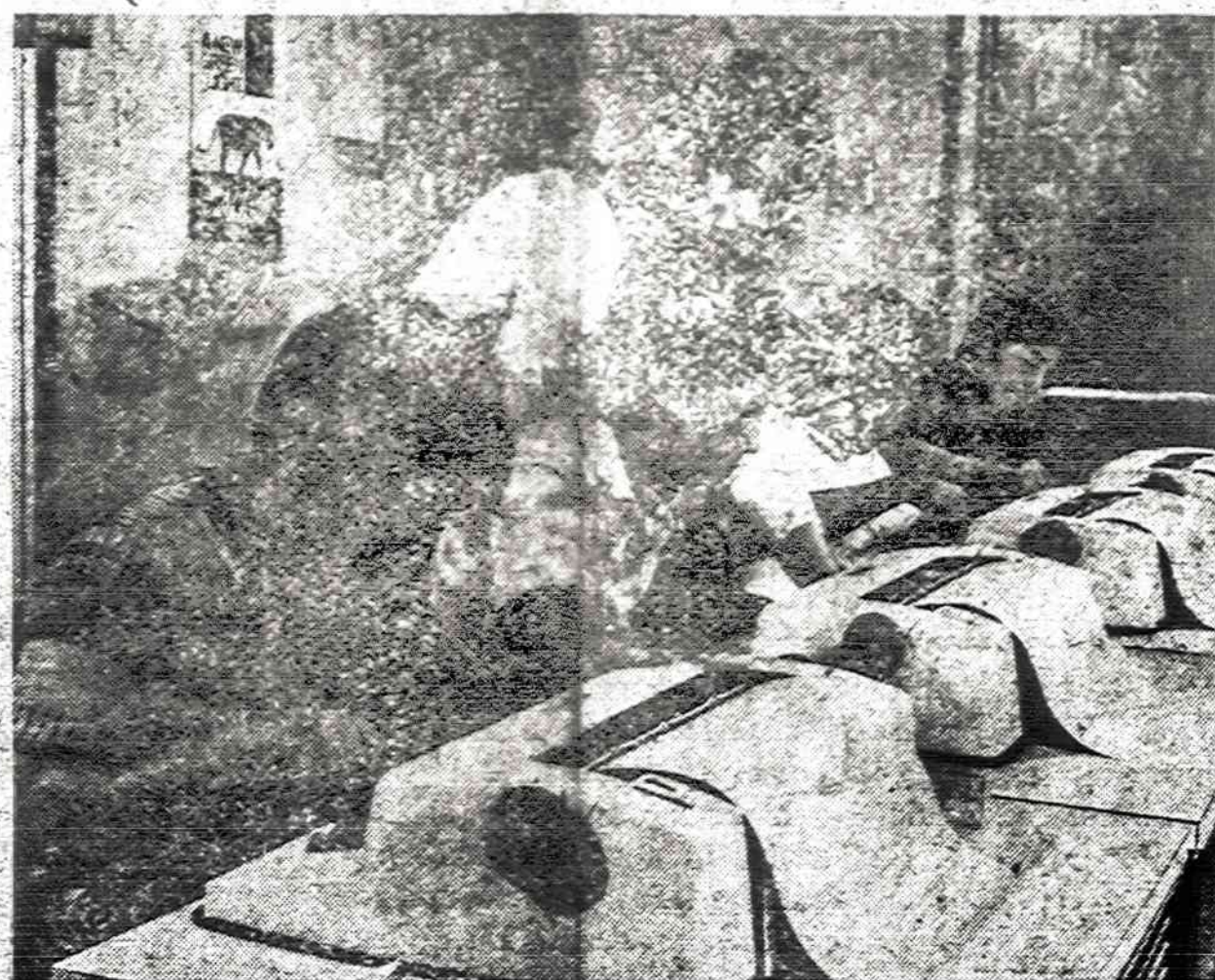
Klausimas, kas įsakė nelegaliai klausyti telefoninių pasikalbėjimų — neišku. Niksonas sako, kad Kisingeris parinkęs asmenis, kurių telefoniniai pasikalbėjimai turi būti klausomi, o Kisingeris iš savo pusės tvirtina, jog Niksonas davęs įsakymą, svarstantį ta klausimą 1969 m. balandžio 25 d.

M. H. Helperinas, vienas iš 4 asmenų, kurie kreipėsi į teismą reikalaudami milijonų atlyginimo iš Niksono, Kisingerio, FBI, telefonų kompanijų ir iš kitų pareigūnų, atsisakė tuo klausimu ką nors pasakyti.

Kelias paskoloms gauti. Tokio, esą, priemiesčiai, negaudami paskolų, negalės išsilaikyti.

Atstovas Annunzio pareiškė, kad įstatymas 9967 — Urban Reinvestment Co-insurance Act — buvo parašytas JAV taupymo-skolinimo sąjungos, paprašius, kad būtų sukurta paskolų įstatymo projekta, kuris palengvintų pinigams įkelti į priemiesčius. "Mes ruošiamės gėlbėti Čikagos priemiesčius, bet pirmas turime padaryti, kad jiems būtų prieinami pinigai".

Atstovas Annunzio dar pareiškė, išgirdęs įvairias jo pasiūlyto įstatymo kritikas, kad jis laukias pasisakant daugiau įvairiems kritikiams prieš pradėdant jį nagrinėti.

IBM kompiuteriams padedant, nugalimi kalbų sunkumai Meksikos kilmės amerikony studentų Los Nietos — mokyklos Whittier vietovės apylinkėje, Kalifornijoje. Jie mokosi naudodamiesi rašomąja mašine, sujungta su kompiuteriu. Kompiuteriai pritaikyti prie kiekvieno vaiko gabumų ir jie moko kiekvieną atskirai. Kompiuteris palengvina kalbų mokslą ir tuo būdu sumažina sušizinojimo nesiklandumus.

LIETUVA LAUKIA MŪSŲ PASTANGŲ

Su dideliu pavoju gyvybei Lietuvoje leidžiama slaptoji spauda praneša šurpą sukeliančias žinias, kaip ten kraunamos pabaudos už lietuviško kryžiaus pastatymą, kaip sunkiai tardomi tėvai, jei jų vaikas nors kiek nukrypsta nuo okupanto norimos linijos, kaip ten visa eilė lietuvių uždaryta į kalėjimus, darbo vergų stovyklas, į bėprotnamius ar net, ryžtingiau besireiškia patriotai, yra žudomi, kaip tai įvyko su inž. M. Tamoniū, kalbininku prof. J. Kazlausku.

Mes negalime pasilikti abejingi akivaizdoje tų kruvinų įvykių mūsų tėvų žemėje. Ryžtingą veiklą privalome testti be atvangos.

Paskutiniu metu, nors ir niūrioje tarptautinėje atmosferoje, pavyko pasiekti Lietuvai palankius prezidento Fordo pareiškimus. Pavyko susilaukti vienbalsio JAV Atstovų Rūmų nutarimo, įpareigojančio JAV vyriausybę tvirtai laikytis Lietuvos inkorporavimo nepripažinimo linijos. Tai vis buvo šviesūs viltingi spinduliai paverę Lietuvos žmonėms.

Dabar atėjo laikas to paties laimėjimo siekti JAV Senate. Ir čia mes turime daug draugų. Senatorius Carl T. Curtis senatė pasiūlė tokią pat rezoliuciją kaip Atstovų Rūmų. Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas senatorius John Sparkman pranešė apie savo palankumą šiai rezoliucijai, tik reikia lietuvių laišku, telegramų sprendimui pagrįstinti. Todėl vėl visi, brangūs lietuviai, sukrusime. Laiškais ir telegramomis kiekvienas kreipkimės į savo valstijos senatorius, prašydami, kad jie priimtų senatoriaus Curtis rezoliuciją 319. Greitas, vientingas, visų bendras mūsų sujudimas, prašant praveisti šią rezoliuciją, gali taip pat būti vainikuotas vienbalsiu pritarimu. Tai būtų graži dovana paverę Lietuvos žmonėms Vasario 16 progą.

Atminkime, kad šiemet yra rinkimų metai. Kaip kongresmanai, taip ir senatoriai yra įatūrus piliečių balsams. Gauseni laišku ar telegramos lems ne tik šiuo atveju, bet apskritai parodys lietuvių jautrumą savo tėvų žemės reikaluose. Jokių būdu šio reikalo akivaizdoje negalime pasilikti nebylius. Tai nesunki kiekvieno iš mūsų pareiga ir ją atlikime neatidėliodami. To tikėdamasis, reiškiu padėką.

Dr. K. Bobelis,
Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas

Parduos ginklus Etiopijos vyriausybei

ADIS ABABA, Abisinija. — Etiopijos vyriausybė džiaugiasi, kad prezidento Fordo administracija nutarė parduoti Etiopijai didoką kiekį modernių ginklų. Dabartiniai Etiopijos kariuomenės ginklai yra seni, išgyti prieš Vietnamo karą.

Etiopijos karo vadovybė nori savo karius apginkluoti naujesniais ginklais. Somaliijoje yra įsigalėję sovietų įtakai pasidavę partizanai. Jie bandė atplėšti dalį Etiopijos, bet kariniai savo teritoriją vykusiai apgynė. Kad sovietų įtaka toliau neplistų, pre-

zidentas nutarė leisti parduoti Etiopijos vyriausybei modernių ginklų.

Nelegalius ateivius griežčiau persekios

JAV Imigracijos ir Natūralizacijos Įstaiga (INS) pareiškė federaliniams teismams, kad jos agentams yra Kongreso suteikta teisė "sustabdyti ir apklausti" apie jo imigraciją. INS stengiasi paklausti nelegaliojo U. S. federalinio distrikto teismo teisėjo Prentise H. Marshall praeitą varasą paskelbtą injUNCTION, kurs reikalauja, kad INS agentai no-

VELIAUSIOS ŽINIOS

♦ Iš Sirijos įsiveržusieji 8,000 palestiniečių viską pakelė į kairę, kaip artileriją ir mortarais. Atrodė, kad jie pagal gerai iš anksto apgalvotą planą skuba į Beirutą, kad galėtų paimti Libano sostinę. Libane esantieji palestiniečiai ir musulmonai pradėjo puolimus kiekviename Beirut priemiestyje.

♦ Izraelis, oficialiai pranešė, kad dabartinį metu Izraelio kariuomenė nesikiš į Libano kovas. Karo ministras pirmadienį pranešė, kad Izraelio kariai turės įsikisti į Libano įvykius, bet ant radienį paskelbtas oficialus pranešimas visai ką kitą sako.

♦ Izraelio karo vadovybė neturi žinių, kad Sirijos kariuomenės daliniai būtų įsiveržę į Libaną. Jų turimos žinios sako, kad vidaus reikalų ministerio Chamoun pranešimas netikslus. Į Libaną iš Sirijos įsiveržė tikrai ginkluoti palestiniečiai. Izraelio karo vadovybė labai atidžiai seka įvykius Libane.

♦ JAV ambasadorius Moynihan informavo arabus, kad vetuotų rezoliuciją, jei bus reikalaujama Palestina "tautinių teisių" arba įsakymas Izraeliui pasitraukti iš okupuotų arabų žemių. Šie klausimai pirma privalo būti aptarti posėdžiuose, nustatytos "arabų žemės", o vėliau paruoštas pasiūlymas. Arabai, atrodo, panašios rezoliucijos nesuily. Arabai paprašė saugumo tarybos posėdį atidėti dar vienai savaitei, kad galėtų tarp savęs pasitarti.

♦ Gen. Otelo Carvalho, grįžęs iš Kubos, žadėjo visus "revoliucijos" priešus suvaryti į Lisaboną bulių rungtynių areną, o pirmadienio naktį karo policija jį patį išvedė į kalėjimą. Jis bus teisiamas už sukilimo kurstymą.

rėdami į kairę žmogaus butą, turi gauti varantą. Marshallo potvarkis be to reikalauja "turėti paragrįstą įtarimą", kad asmuo yra nelegalus ateivis, kas būtų galima atspėti iš jo aprangos, elgesio ir t. p.

IŠ SIRIJOS ĮSIVERŽĖ 8,000 GINKLUOTŲ PALESTINIEČIŲ

Libano vidaus reikalų ministras prašo skubios tarptautinės pagalbos

BEIRUTAS, Libanas. — Libano vidaus reikalų ministras Camille Chamoun antradienio rytą kreipėsi tarptautinės pagalbos Libano nepriklausomybei ginti. Jis kreipėsi į Jungtinių Tautų sekretorių Waldheim ir į JAV prezidentą Fordą, prašydamas imtis skubių priemonių iš Sirijos suorganizuotai Libano invazijai.

Pirmadienio rytą 8,000 gerai ginkluotų palestiniečių Beka slėnyje ir Akar kalnų srityje išsiveržė į Libaną. Palestiniečiai yra ginkluoti artilerija ir šarvuotais automobiliais. Ministras nurodo, kad įsiveržėlius lydi Sirijos kariuomenės daliniai. Libano karo jėgos bandys pastoti jiems kelią, bet nedidelę Libano kariuomenę nepajėgs sustabdyti gerai ginkluotų palestiniečių dalinių. Jeigu Libanas negaus tarptautinės pagalbos, nebus sustabdytas užsieniečių priemestas pilietinis karas, tai Libano gyventojams gresia labai didelis pavojus, nes pilietinis karas bus dar žiauresnis.

Į Jungtines Tautas ir į JAV kreipiasi vidaus reikalų ministras, nes jis yra dabartinis Libano vyriausybės vicepremjeras. Libano premjeras Rašid Karami sekmdienį atsisakė prezidento Franjeh atsisakymo nepriėmė, bet Karami savo pareigų neina, krašto reikalais nesirūpina, todėl jam, kaip krašto vicepremjerei, tenka kreiptis į tarptautinę organizaciją ir JAV skubios pagalbos. Libano kariuomenė bandys pastoti kelią įsiveržėliams, bet vargu ji galės įsiveržėlius sustabdyti, nes pilietinio karo eigoje kariuomenės daliniai yra gerokai išblaškyti svarbiomis valstybės įstaigoms ir susisiekimo priemonėms ginti.

Pastangos įvesti paliaubas Libane nuėjo niekais. Šiandien veik kiekviename didesniame Libano centre eina susirėmimai tarp musulmonų ir krikščionių. Libaną buvo didokas skaičius palestiniečių, perstusių į Jordanijos Karalių Huseiną laiku išvarę palestiniečius, kai nustatė, kad jie kišasi į krašto vidaus reikalus ir planuoja nuversti Jordanijos karalių. Jordanijos kariuomenė tada pavyko palestiniečius išvyti, bet šandien jie ardo tvarką Libane.

Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim jau savaitės pradžioje pareiškė susirūpinimo Libano įvykiais. Jis bijojo, kad Libane prasidėję pilietiniai ginčai nesukeltų naujo karo Artimuose Rytuose. Jeigu Sirijos kariuomenės daliniai įsiveržė į Libaną, tai Izraelio kariai taip pat nestovės pasienyje. Sirija, apgrįžusi ir į Libaną paleidusi palestiniečius, nusižengė tarptautiniams įstatymams.

Pačiame Beirute krikščionims pavyko įveikti palestiniečius ir užimti Karantiną priemiestį, grynai musulmonų apgyventą. Jeigu pasitvirtins žinios, kad Sirijos kariai įsiveržė į Libaną, tai Izraelis nėra jokio pasirinkimo, — pareiškė Izraelio karo ministras S. Feres.

Portugalai suėmė majorą Carvalho

LISABONAS, Portugalija. — Portugalijos karo policija vakar suėmė majorą Otelo Carvalho. Savo laiku jis vadovavo visai Portugalijos karo policijai, o dabar tie patys policininkai suėmė jį patį.

Perversmo metu suimtas buvo portugalų kariuomenės generolas. Perversmo pabaigoje jis buvo atleistas iš Lisabono karo komendanto ir policijos vado pareigų. Iš generolo jis pažemintas į majorus.

Tardymo metu paaiškėjo, kad jis vis dėlto kurstė komunistus sukilti ir pritarė maištaujančiai dvasiai. Jis bus teisiamas kartu su kitais sukilėliais.

Nori pagriežtinti bausmes

SPRINGFIELD, Ill. Gubernatorius Dan Walker savo kalboje, atidarant legislaturės naujametinę sesiją pabrėžtinai skatino atstovus išleisti naujus įstatymus, kuriais einant piktadariams būtų skiriamos ko aštriausios bausmės. Piktadaris turi būti teisiamas ne vėliau kaip per 60 dienų, ir kriminalistams neduoti jokių parolių. "Turime mūsų piliečiams užtikrinti asmens saugumo teisę.

Negalime toliau leisti, kad mūsų piliečiai bijotųsi naudotis viešosios transportacijos (miesto traukinių ir autobusų) priemonėmis arba būtų užpulti, apiplėšti ir sužeisti ar net nužudyti gatvėje einant", kalbėjo jis.

VEL VIENAS PERLIPO BALŲJŲ RCMŲ TVORĄ

WASHINGTON. — Šeštadienį buvo suimtas tūlas Joseph Cruz, 33 metų amžiaus portorietis iš San Juan, Porto Rico, dienos metu perlipęs aukštą aptvarą linkui Baltuosius Namus. Prezidentas Fordas tuo metu savo ofise nebuvo.

Praeitais metais jau keli asmenys buvo suimti bėlipant ar jau perlipus aptvarą. Lipimo priežastys pasakomos įvairios. Pavyzdžiui Cruz aiškiai norėjęs prašyti prezidento, kad jo tėvui atleistų ir jį paleistų, nubaustą už narkotikus.

Salta.
Saulė teka 7:43, leidžiasi 4:51.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVŲ SKAUTŲ SAJUNGA
PEDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XIII-ji METAI

Nr. 3 (535)

LSS TARYBOS PIRMININKAS v. s. ANTANAS SAULAITIS, CHICAGOJE, Jaunimo Centre, gruodžio 8 d. pagerbiamas jo 50 metų skautavimo proga. Alg. Pauzolio nuotr.

Pesimistai ir optimistai

PAS AKADEMIKUS

"Mūsų Vyčio" sukaktuvinis akademiku skautų (50 m.) numeris mirga stipriais darbais

Naujųjų metų pervartojė šio skautų skyriaus redakcija pasiėmė sukaktuvinį Mūsų VYČIO numeris, žurnalo viršelyje pažymėtas 1924—1974 data. Truputį suklūpus laiko viešelyje, bet vėlavimasis jau yra tapęs mūsų nelemta tradicija.

Dabar vėluojasi beveik visų jaunųjų sukaktuvinių leidinių. Kituose darbuose dar vis susirėjame, bet spaudos išpareigojimuose (priedėm ranką prie širdies) vis apsilieidžiame, pažadame — neištėsime, apgauname redaktorių, kuriems — vargšeliams — paprastai tenka visa skaitytojų pyla.

75-er žurnalo puslapiuose margas sukaktuvinių metų, praeities nostalgijos, humoro, rimties, statistikos kaleidoskopas ir, redaktoriaus žodžiais tariant, jų metų pagrindinių įvykių bei svarbiausių temų atspindys.

Nesigirdamas prisipažinsiu: žurnalą perskačiau keletą kartų, kai kuriuos rašinius ar mintis dar net ir pakartotinai.

Rekomendacija: bent keletą kartų atidžiai šį deidinį turėtų perverti kiekvienas ASS narys.

Pesimistams numeris suteiks šviesesnių minčių, o optimistams — naujų užmojų bei paskatų. Prie pesimistų priskaičiau šio numerio bendradarbių V. Statkų, savo rašinyje besiguodžiantį, jog ASS šiuo metu panašus į laivą,

NAUJI APDOVANOTIEJI IR PAKELTIEJI

LSS Tarybos Pirmios 1976.1.6

I. Apdovanoti LSS garbės ženklais:

A. Padėkos ordinu —

1. v. s. Vanda Alekniešė Chicagoje,

2. v. s. Nijolė Kersnauskaitė Clevelande,

3. v. s. Irena Lukoševičienė Montrealyje,

4. v. s. Juozas Maslauskas Anglijoje,

5. v. s. Vladas Morkūnas Toronte,

6. v. s. fil. Aleksandras Plateis Washington, D.C.

B. Lelijos ordinu —

1. v. s. Antanas J. Gudaitis New York,

2. s. kun. Algimantas Kezys, S.C. Chicagoje.

II. Pakelti į skautininkų laipsnius:

A. į vyresniojo skautininko —

1. s. fil. Kostas Nenortas Bostone,

2. s. Gilanda Matonienė New Jersey.

B. į skautininko —

1. ps. Teresė Jakubauskienė Worcester, Mass.,

2. ps. kun. Algimantas Žilinskas Toronte.

C. į paskautininkio —

v. sl. Elena Jaciūskienė Australijoje.

Širšingi sveikinimai!

v. s. Antanas Saulaitis, LSS Tarybos Pirmininkas

v. s. A. Samušis, LSS Tarybos Vicepirmininkas

Alg. Pauzolio nuotr.

BANDOME PAŽINTI MIESTĄ,

kuriame gyvename

Chicago's Kernavės tunto "Dubysos" ir "Šešupės" draugovių paukštytės savo iškylą praleido labai gražiai ir įdomiai. Visos susitikime Jaunimo Centre gruodžio 7 d., 10:30 v. ryto, ir išvažiavome keliom mašinom.

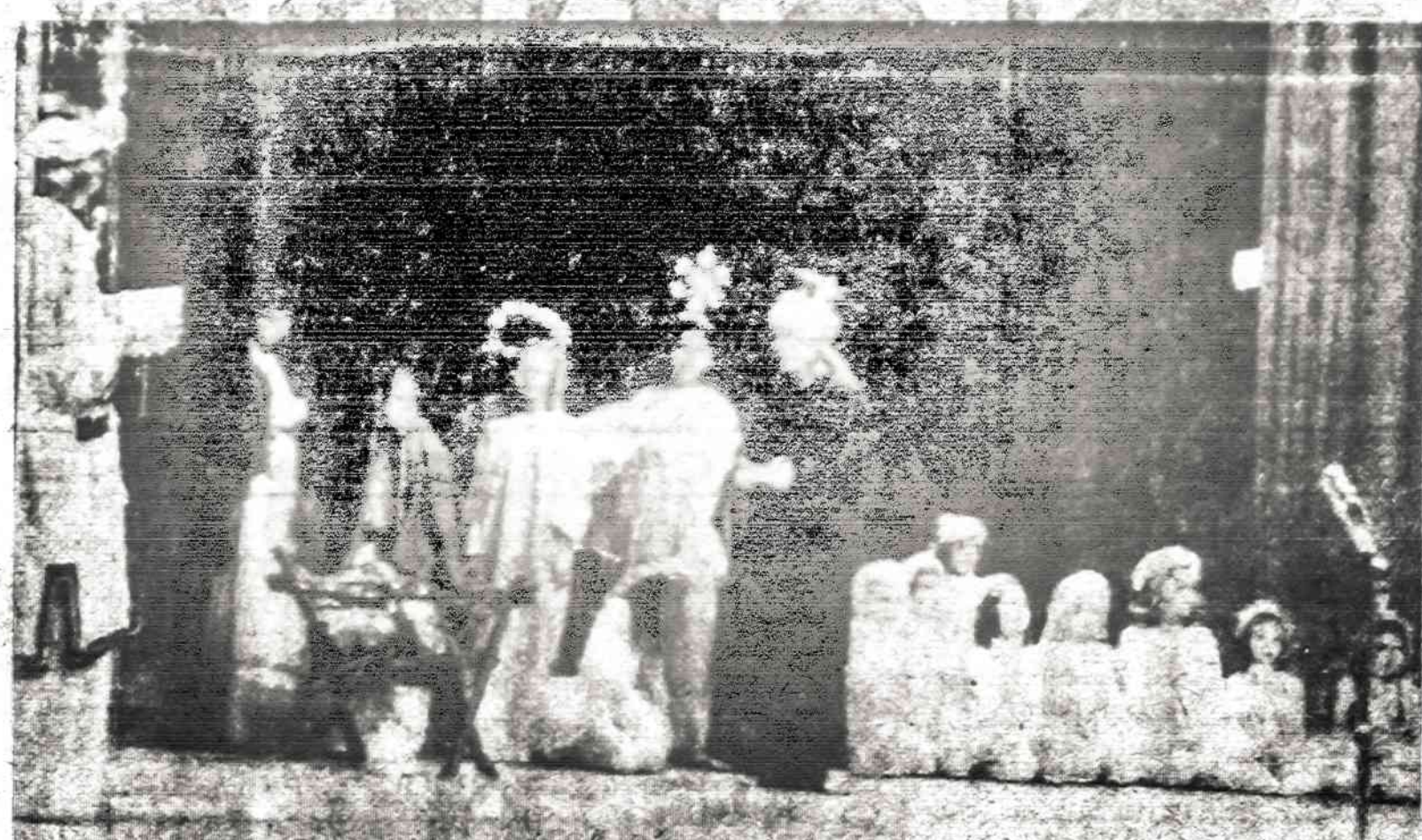
Aš su savo paukštytėmis išvažiavau paskutinė. Iš tikrųjų, aš turėjau sekti kitas mašinas, bet jos išvažiavo be manęs. Buvo 7 mergaitės ir labai smagiai praleidome kelionės valandą: dainavome, išdykavome ir vis bandėme surasti patogesnes vietas, nes reikėjo sėdėti kitoms ant kelių. Pasivėlavusios, atsižadome Chicago's Mokslo ir Framonės Muziejuje, nors kartais galvojome, kad ten niekada neatsirasime. Na, bet dabar tai bent pažįstame didįjį miestą, kuriame mes gyvename.

Muziejuje apžiūrėjome visų tautybių eglytes ir pasidžiaugėm gražiais papuošimais. Nusifotografavome prie lietuviškos eglytės su savo vadovėm, o vėliau

menų didžiūojasi ASS nueitu keliu, dabarties darbais, sveikina ir linki nesustoti, nepavargti pasirinktuose lietuviškos dirvonuose.

Dirvonai purenami, net nušvebau jų gausumą.

Iš puslapių sužinojome, jog VJ Fondas judriai kaupia ir skirsto lėšas, Akad. Knygų Leidykla pasirodo vis naujomis knygomis, įsteigta muz. J. Būteno vardo stipendija, Clevelande veikia dr. dr. D. Kesiūnaitės vardo fondas, įkurta metinė premija iškiliausiam jaunui ir kt. Netrukus pasisakymų bei pasiūlymų naujiems darbams, jie net formuluoti ir paskelbti jub. ASS suvažiavime. Ypač išskirtinas ir

Iš NEW YORKO SKAUTŲ KUČIŲ, kurios įvyko gruodžio 20. Scenoje — Bettelejus prakartėles vaidinimas. G. Peniko nuotr.

ir lauke. Po to apėjome dar didelę dalį muziejaus ir matėme įvairių įdomybių.

Važiudamos namo, dar norėjome sustoti McDonalds, bet nebeliko laiko. Skubėdamos grįžome atgal į Jaunimo Centrą, kur visi tėveliai laukė dukrų! Jolanta Budelskytė

dėmesio vertas J. Gimbuto rašinyje primenamas lituanistikos studijų skatinimas. Tai plati ir nelengva sritis (skleisti liet. kultūros apraiškas kitatautų tarpe, išlaikyti visapusiškos lietuviškos aspiracijos ir t.t.); pabrėžtas reikalingas ugdyti lietuvišką kultūrą akademiniu lygiu, bet akad. skautams ji tikrai išvežtina. Sąjūdžio vadovybė J. Gimbuto pateiktas mintis turėtų atidžiau panagrinėti.

Leidiny yra ir kitų gerų praktiškų veiklos, metodikos, narių verbavimo bei apjungimo ir pan. siūlymų. Vyrai, tik tęskite dabartinis ir pabrėžkite artimai ateičiai jub. numeryje siūlomus konkrečius darbus! s. J. Stasiulevičius

APIE MAŽĄ DIEVĄ,

Jei žmogaus protas Jį pagautų

"Žmogus be Dievo yra mažai vertas", R. Baden-Powell.
"Argi tu Dievo nematai, Jis prie kiekvieno tykiaus šaltinio, prie kiekvieno žydinio medžio mane sutinka savo meilės šiluma", J. W. Goethe.

"Mažo Dievo, koks gi Tu būtimei mažas, jeigu mano protas įstengtų Tavę aprėpti", šv. Francisus Salezietis.

Tikėjimui į Dievą yra pagrįsta skautybės pasauležiūra. 1974 m. aukščiausias JAV teismas paskelbė sprendimą, kad žmogus, nepripažįstas Dievo, negali priklausyti skautų organizacijai.

Kokį Dievą aš tikiu? Dievą, iš molio lipdantį Adomą? Dievą, kurio Rusijos astronautas Titovas ieškojo erdvėje? Dievą, kurį neigia ir prieš kurį kovoja įvairūs "izmai"? Ar Dievą "Pasaulio ir viso, kas jame yra, Kūrėją... gyvenantį ne rankų darbo šventyklose... duodantį visiems gyvybę... kuriame mes gyvename, judame ir esame" (apst. darb. 17, 24-28)?

Iš naujai ruošiamos knygos "Skautybė Lietuvaitei"

SKAUTININKAS JUOZAS TOLIŠIS
skaityto humoristinių gabalių per v. s. Antano Saulaitis
50 m. sukaktuvės.

Alg. Pauzolio nuotr.

PRIE LIEPSNOJANCIO LAUZO

Šį kartą pakalbėkime apie aukso

Nes jo ieškojo ir Kalifornijos skautai

Esame girdėję apie Amerikos vakaruose buvusius aukso radinius — pradedant aukso gabaliukais, vadinamais "nuggets", baigiant aukso dulkėmis, kurias nuo smėlio atskiria plovimo būdu.

Šiandien aukso tebekasa, tačiau jis jau randamas akmenyse, iš kurių aukso išskirti nėra taip lengva: reikia akmenis skaldyti, įvairiomis cheminėmis priemonėmis jį valyti ir tik po sunkaus darbo išskiriama gal viena uncija (27 gramai) iš maždaug trijų tonų akmenų. Tokios kasyklos dar dabar veikia miestelyje netoli nuo Mt. Rushmore, Pietinės Dakotos valstijoje.

Aukso dulkų mažesniuose kiekiuose galima rasti ir kitur. Viena tokių vietų yra Kalifornijos

Didžiojo Lokio ežero kalnuose (Big Bear), kuriuose yra ir Ramiojo Vandenyno rajono skautų stovyklavietė. Keli skautai šioje stovyklavietėje bandė aukso plauti ir po keturių valandų darbo išsiplovė pusę uncijos — apie 17 dolerių vertės aukso!

Lengviausia aukso plauti yra naudojant vandenį ir lėkštę. Šis būdas angliškai vadinamas "pan-

ning". Lėkštę pripildoma smėliu, į jį maždaug trijų ketvirčių talpos, ji merkiama į vandenį iki krašto ir, abiem rankom už šonų laikant, judinama. Šiuo būdu smėlis pradeda slankioti ir lengvosios medžiagos — smėlis, puvenos — kyla į paviršių ir yra nuskalaujamos. Galop lėkštės dugne lieka tik juodas smėlis su žibancio aukso dulkėmis ir grūdėliais.

Šis mišinys gali būti aukso pirkėjų įvertinamas arba galima, kantrybės ir laiko turint, žnyplelėmis didesnius grūdėlius išsirinkti.

Pasimokius aukso plovimo, gali atsirasti noras rimčiau jį ištirti. Apie tobulesnius plovimo būdus ir priemones yra geriausia pasimokyti iš knygų, jas pasiskolinus iš miesto bibliotekos. Viena naujesnių knygų yra 1971 metais išleista De Lorence "Gold fever and the art of panning and sluicing" (ATR Enterprises, Box 2142, Palos Verdes Peninsula, Calif.). L. G.

RIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

LIETUVOS VARDŲ KILME

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, t. y. mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 ps. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILME. Minkšti viršeliai, kainą \$2.00. Knygėlę jums bus pasiųsta; jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

New U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (10% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

NEUŽMIRSTAMOS DIENOS PAS TORONTO LIETUVIUS

Apie Toronto lietuvius ir jų veiklą ir labai efektingą kultūrinę veiklą, išgytus imponuojančius Lietuvos namus, įsteigtus bankus, pastatytas dideles sales, apie "Tėviškės Žiburių" redakciją ir net lietuviškas kapines, (tik dar nepastatyta nė viena bažnyčia) buvo jau tiek daug prirašyta visuose Amerikos ir Kanados laikraščiuose, kad Toronto tapo žinomas visuose pasaulio kraštuose, kur tik gyvena lietuviai.

Ir jeigu kas atvyksta į mūsų kraštus paviešėti, pasistengia būtinai aplankyti ir Torontą.

Štai Lietuvių Namų svečių knygoje, mačiau pasirašiusius lietuvius čia apsilankiusius ne tik iš Amerikos ir Kanados tolimųjų miestų, bet ir dar tolimesnės Australijos, N. Zelandijos, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos ir net iš Lietuvos tik ką pasirašiusius estradinės muzikos solistę Oną Valiukevičienę, atskridusią į Torontą pasimatymui su savo tėveliu.

Turėjau garbės ir aš pasirašyti toje svečių knygoje, švęsdama šias Kalėdas Toronto pargangėje, žinomos lietuvių ve-

kejos visuomenininkės Onos Indrelienės globoje, jos dukters Birutės, vyro Jono Linarto ir jų sūnų Jono ir Juozo, išvykusių Kalėdinį atostogų į Meksiką, ištaigingoje rezidencijoje, Torontų priemiestyje Wilowdale.

Šiame patogumų ir prabangos pilname dideliame name, ponios Indrelienės rūpestingai vašina, mylima ir milžiniško persiško katinio Piko stropiai saugoma, lyg ta mūsų karalienė Elzbieta, aš šiemet švenčiau čia džiaugsmingas Kalėdas.

Bendras Kūčias valgėme Lietuvių Namuose

Didžioji karaliaus Mindaugo svetainė, pilna pristatytų stalų. Ant jų sudėti tradiciniai Kūčių valgiai ir plotkelės. Prie scenos žiba aukšta, šiaudinukais papuošta eglutė, viduryje salės didžiulės tautinių spalvų 3 žvakės.

Kai prie stalų susėdo apie 250 svečių, Kūčių rengėjų Moterų Būrelio pirm. A. Jankaitienė, pasveikinusį kūčiautojus, pasakojo apie lietuviškų kūčių tradicijas ir pakvietė visus, kartu su solistu Vaclovu Verikaitiu, pagiedoti Kalėdines giesmes.

Valstybės gynybas Edward Levi siūlo pakeisti FBI veiklos nuostatus. Nuostatai buvo labai palaidi, todėl Edgar Hooveris ir galėjo suvaldyti, leisti valstybės pinigais draudžiamai veiklai. Levi pasiūlė paruošti patisais dabar galiojančius įstatymus ir patvirtinamus.

Gražiai padėkdamas kalėdinį eilėraštį mažoji Loretta Stanulė. Ir Priskelimo parapijos klebonui Augustinui Simonavičiui OFM palaiminus status, buvo pradėta kūčiauti.

Zibanti eglutė, vidury salės didžiosios trispalvės, ir ant stalų degančios žvakės, plotkos, skandinaviškos, gražiai pasipuošę svečiai, jaudino mane, ir, žinoma, visus kūčiautojus iki asarų.

Tą šventą vakarą minėtis skridome tenai, kur senai, labai jau senai, valgėme savo namuose, savo šeimoje Kūčias.

Po Kūčių sekė solistų Vaclovo Žiemelytės ir Vaclovo Verikaitio religinių giesmių koncertas.

Labai gerai akompanuojant Jonui Govėdai, solistai pagiedoję T. F. Hendelio, J. S. Bacho ir A. Adam kūrinis solo ir duetais. Gaila tik, kad solistai giedodavo savo veidus užsidėję knygomis.

O taip norėjosi to švento vakaro išgyvenimus parsinešti namo nepaliesus jokių disonansų.

Atsirado ir Kalėdų Senelis, kuris pasakęs vaikeliams pamokančią prakalbą apdovanojo ne tik juos dovanomis, bet ir patį Lietuvių Namų valdybos pirminką Jurgį Strazdą.

Priskelimo parapijos bažnyčia įrengta didelėje salėje, kuri senai buvo gražiai naujai atremontuota. Centrinis altorius ir šoninis man priminė Pranciškonų vienuolyno Kennebunkporte stilingąją koplyčią, tik šia Kalėdų naktį čia buvo daug šviesiau, erdviau ir iškilmingiau.

Apie šešius ar net septynis šimtus maldininkų, dalyvavo Bernelių Mišiose, kurias atnaušavo jaunas klebonas Pranciškonas Augustinas Simonavičius su dviem kunigais asistentais, pasakojamas labai jau trumpu Kalėdų iškilmingoms pamaldoms pamoksli.

Prieš pamaldas ir čia buvo religinės muzikos koncertas. Giedodavo gražaus tembro barytonas solistas A. Simonavičius, lirinis tenoras R. Strimaitis ir latvis N. Batraks. Jis pagiedodavo labai linksmas kalėdines giesmes.

NUOTAIKOS ARGENTINOJE

Viktoras Galeckas, ilgus metus gyvenęs Argentinoje, bet pa kuliniais metais jau sikūres Amerikoje, Chicagoje, Brighton Parke, buvo nuvykęs į Pietų Ameriką kartu su Amerikos jaunimu, vykusiu į vadinamą Jaunimo Kongresą.

Sios kelionės proga buvo galima vykti ir vyresnio amžiaus žmonėms, tai ir jis pasinaudojo proga ir suvažinėjo ne tik į Argentina, bet ir Braziliją. Argentinoje Galeckas sutiko didelę būrį savo senų pažįstamų. Iš Buenos Aires jis išvažiavo prieš 11 metų, jam buvo įdomu pasimatyti su gaudyji sostinėje likusiais senais savo tautiečiais. Be to, ten jis buvo pafikęs savo namelį, kuriame ilgus metus gyveno, tai norėjo pamatyti, kaip ten viskas šiandien atrodo.

Be to, Galeckas domisi Lietuvos reikalais. Jam įdomu, ką galvoja lietuviškas jaunimas, ko jis ten kongresu važiuoja, ko jis iš to kongreso tikisi, ką jie ten pasiekė, kuo buvo patenkinti ir kas jiems nepatiko. Su jaunaisiais ir vyresniais jis kalbėjosi ne tik pačioje kelionėje, bet Buenos Aires mieste, o vėliau ir Rio de Žaneiro didmiestyje.

Brazilijoje Galeckas buvo susitikęs su braziliečių tarpe gana plačiai išgarsėjusiu tarptautiniu laikraštiniu Meldučiu Laupinaičiu, kaip jis dabar save vadina. Parvežė pačią naujausią Laupinaičio knygą "Um Reino clandestino na Amazonia" — "Slapta karalystė Amazonijoje".

Laupinaitį visą laiką traukė slapto politikos, gamtos ir dailės dalykai. Jis yra iškėlęs višumon gana daug slaptų lietuviškos politikos dalykų. Daug daugiau jis slaptų dalykų aiškino brazilams, kurie apie tarptautinius reikalus dar mažiau nežino, o dabar jam pavyko gana daug slaptų dalykų suvesti Amazonės baseine. Naujoji jo knyga yra 126 puslapių, bet apima daug įvairių sričių. Savo darbą jis yra apdraudęs Brazilijoje registruotomis autoritais teisėmis, o vėliau išdėstęs daug idomių brazilus liečiančių dalykų. Reikia manyti, kad knyga bus gana noriai perkama brazilų, nes ji parašyta portugalų kalba.

Knygos pradžioje Laupinaitis pasisako, kad jis yra ne tik kūrėjas, laikraštlininkas ir poetas, bet kad jis yra lietuvis, parašęs "Aš kaltinu". Galeckui jis pasakė, kad jau turi parašęs antrąjį kaltinimo tomą, bet vis dar negalįs suteikti pakankamo skaičiaus bičiulių, kurie padėtų jam išleisti seniai paruoštą, taisytą, papildytą ir spaudai galutinai paruoštą knygą.

Laupinaitis yra gerai pramokęs braziliskai. Jis turi gerą vardą vietos spaudos tarpe.

pritarant estradinės muzikos instrumentams.

Jaunas, tik ką baigęs Toronto konservatoriją, vargonininkas Eugenijus Krikščionas, vargonais mokamai akomponavo solistams ir chorui, giedojusiam mišiose kalėdines giesmes.

Jei choras ir solistai koncertuotų bažnyčioje su gera akustika, balsai skambėtų dar pilniau ir įspūdingiau.

Visus pamaldų dalyvius, klebonas pakvietė į apatinės sales vaišėms, kurias paruošė ir tokią didelę minią žmonių, vikriai pilstė kavą ir paruošė pilnus stalus užkandžių lietuviškos moterys.

Čia buvo taip daug žmonių, kad aš vos galėjau prasimušti į kitas sales, kad galėčiau pamatyti, kur vyksta koncertai ir ruošiamos meno parodos, o kai kuriomis dienomis lošiamas Toronte taip paplitęs bingo.

(Bus daugiau)

ALT Informacija

NEPRIKLAUSOMKIBES MINEJIMAS RADIOJ PROGRAMOSE

Amerikos Lietuvių Taryba ruošia angliską ir lietuvišką medžiagą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimams radijo programose. Juostelės su atitinkama programa bus taunamos Amerikos Lietuvių Tarybos įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

MINĖJIMAI NE VIEN SAVYBEJE

Svarbu, kad Lietuvos nepriklausomybės minėjimai nepasilikyt vien savybėje, o kiek galima plačiau pasiektų ir kitataučius. Pvz. East Chicagos lietuvių taryba ta proga rado galimybę iškelti vėliavą miesto rotušėje, turės keliose bažnyčiose pamaldas už kovotojus dėl Lietuvos laisvės.

Ta proga dėkime pastangų išprausti straipsnių ir laiškų amerikiečių laikraščius. Pvz. sėkmingai tokius laiškus praveda V. Bražėnas ir daug kitų. Ypač reikšmingą straipsnį parašė prof. J. Krickus "Washington Post".

Reporteris

(Bus daugiau)

SODYBŲ PIEVELES

Mieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygelę parduos. Užvaziavusieji gali knygelę išgauti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvaziuoti, tai gali atsųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome sųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisveikimams nupirkti Antano Rūkos parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvyvių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl.	\$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis virš.	\$5.00
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršeliais	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršeliais.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narutė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 46 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išgauti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

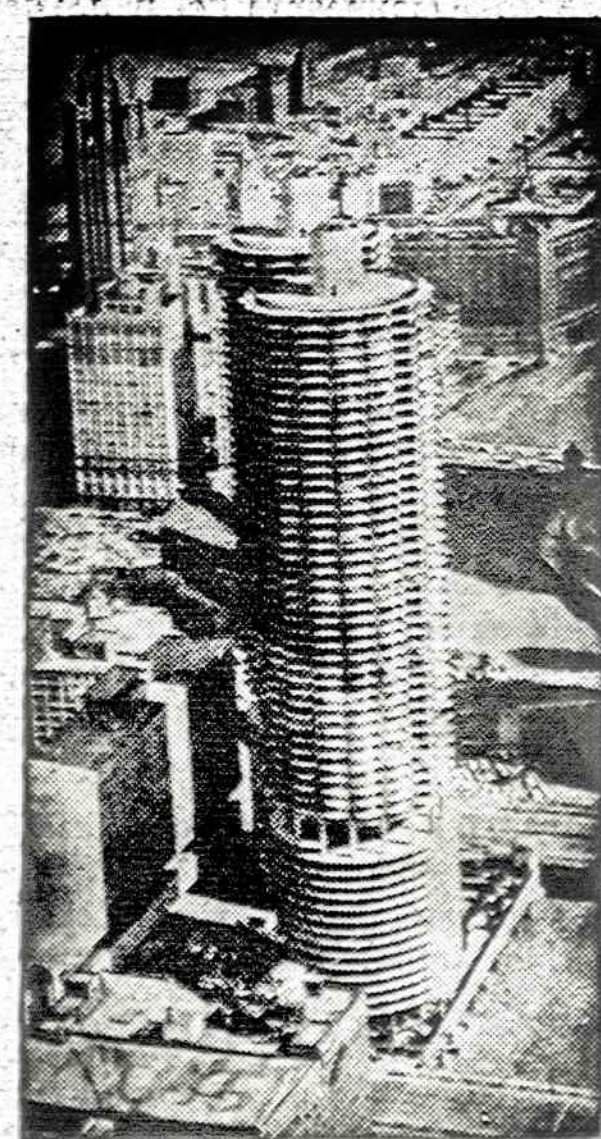
Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

